

2591

Вестник на българите в Унгария

БЪЛГАРСКИ

май, 2005 г.

вести

BOLGÁR HÍREK • A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA • MÁJUS

BOÖ

Nyílt nap

Május 14-én délután a Bolgár Művelődési Házban nyílt napon találkoztak egymással a helyi bolgár önkormányzatok képviselői. Dimiter Tanev, az MBE elnöke értékelt a múltat, majd ünnepélyesen kitárta a felújított szálloda ajtaját. Muszev Dancso, a BOÖ elnöke pedig vázolta az előttünk álló feladatokat és problémákat. A találkozón Kiss Szilvia, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal bolgár referense is részt vett, aki szintén értékelt az elmúlt időszakot és tájékoztatt minket a kisebbségi politika új irányvonalairól.

Muszev Dancso beszédében kitért arra is, hogy bár rengeteg energiát fektettünk mindabba, amit az elmúlt két évben elértünk, és sok nehézséget kellett leküzdenünk, a jó szándék ellenére bizonyosan követtünk el hibákat is. Ezekért elnézést kérünk, és a nyílt párbeszéd reményében várjuk észrevételeiket és javaslatokat.

Amikor az ember életútja feléhez ér, mérleget készít arról, hova jutott, mit ért el, létrehozott-e valamit, nem tartozik-e valakinek. A mandátumunk felénél számunkra is eljött az önvizsgálat és a mérlegkészítés ideje. Mit értünk el, mit nem tettünk meg? Itt nem rólunk, nem a mi jövőnkéről van szó, hanem arról, mit tehetünk azért, hogy megőrződjön a bolgár szellemiség és a magyarországi bolgárság. Mandátumunk első fele a Bolgár Művelődési Ház rekonstrukciója és felújítása jegyében telt el. Az eredmény már látható... Most azon van a hangsúly, hogyan tudjuk élettel és értelemmel megtölteni ezt a házat.

Úgy vélem, hogy a kolóniának

Открит ден в БКД

На 14 май от 16.30 часа в сградата на Българския културен дом се проведе открит ден, на който се срещнаха представителите на местните самоуправления от цялата страна. Председателят на Дружеството на българите в Унгария, Димитър Танев направи една преценка на миналото и празнично разтвори вратите на обновения хотел, с тези мигове се сетих за мисълта на големия български писател Йордан Радичков: „Едно е да искаш, друго е да можеш, трето и четвърто е да го напра-

виш...“ Председателят на Българското републиканско самоуправление, Данчо Мусев преосмисляйки миналото, предначерта задачите и проблемите, които ни предстои да решим. На срещата-разговор взе участие Силвия Киш – българският референт към Агенцията за национални и етнически малцинства, която също направи една оценка на миналото ни и ни информира за някои нови тенденции в малцинствената политика. Данчо Мусев спомена, че в това, което сме постигнали за изминалите две години, сме вложили максимална енергия и амбиция, и сме преодоляли немалко трудности, но въпреки доброто си желание, положително сме пропуснали нещо или сме допуснали грешки. За тях молим да ни прос-

тите и с надежда за открит диалог очакваме вашите критики и предложения. Когато човек презполови своя жизнен път, в живота му настъпват мигове за равносметка и размисъл. В тези мигове той си задава въпроси. Докъде е стигнал, какво е направил, оставил ли е диря след себе си, създал ли е нещо, успял ли е да каже нещо, останал ли е длъжник. И за нас, по средата на нашия мандат, настъпват мигове на самоанализ и равносметка. Какво сме постигнали, прави ли сме били? Какво сме пропуснали? Това е време за въпроси и планове.

В съзнанието ми изплуват стиховете на големия български поет Веселин Ханчев: „...за да останеш, за да си потребен, за да те има и след теб дори...“

Тук не става въпрос просто за нас, за нашето оставане, за нашето бъдеще. Става въпрос за това, какво можем да направим, за да се съхранят и пребудат българският дух и българските добродетели. Какво можем да завещаем на децата си? Имаме ли какво да им кажем? Има ли щафета, която сме длъжни да им предадем? Първата половина от изборния ни мандат беше посветена на реконструкцията и модернизацията на нашия общ дом. Но за това вече се писа и говори много, а резултатите са очевидни....

Сега акцентът е върху това какво можем да постигнем и създадем с общи усилия, за да изпълним този дом със сми-съл и живот.

Аз мисля, че в колонията ни години наред е имало достойни традиции, които трябва да бъдат продължени. Но в същото време би трябвало да създадем и много нови неща, с които да привлечем по-широк

кръг от хора. Да изпълним дома с гласовете на нашите деца, живеещи в едно много забързано, объркано и бездуховно време. И всеки да може да намери нещо за себе си, нещо, което да се превърне за него в празник, в минути на споделяне...

В нас се родиха много идеи и тук бих искала да споделя някои от тях.

Започваме да работим по проекта „Нов дом“:

В рамките му желаем да осъществим няколко програми, които ще стартират през месец септември.

Бихме желали в дома да действа постоянно интернет – кафе и желаещите да могат да гледат постоянно българската сателитна програма. За тази цел вече е монтирана сателитна антена. Веднъж в месеца да има танцова къща и балканско диско за най-младите от всички възрастови категории....

Проектираме следните клубове:

- Киноклуб
- Литературно кафене
- Клуб „Майка и дете“ за най-малките членове на нашата колония
- Клуб на творците – (художници, приложници, скулптори, музиканти, певци, преводачи, артисти)
- Да продължим традиционния клуб на пенсионера.
- Турнири по шах и табла, конкурси.

Разбира се в дома ще продължат творческата си работа Малко театро и танцовите състави Янтра, Росица и Зорница.

Бихме желали да направим стъпки за музикалното образование на нашите деца, с мечтата един ден да имаме местен български оркестър.

Но за да постигнем всичко това е необходимо да положим много общи усилия. Финансирането им не е по силите на нито една от организациите ни поотделно.

За да можем да подсигурием необходимите финансови условия за осъществяването на гореспоменатите цели, БРС раздели районните самоуправления в Будапеща на четири региона, с координатори Драгета Белошинова, Симеон Варга, Иван Караилиев и Габриела Хаджикостова, които ще обсъдят с председателите на районните самоуправления предстоящите планове.

Защото както казва Стефан Цанев: „Житото е изядено, виното е изпито, къщите са със сринали, дрехите са изгнили, възглицата са изгорени... За миналите цивилизации съдим само от някоя случайна дума, издълбана върху камък, от някой стих, надраскан върху керемидата, от някоя по чудо спасена от пожарите книга, от изровения от пръстта отчупен нос на някоя статуя – нищо друго не остава от историите ни, облени с кръв и пот, нищо – освен белязаното от ръката на художника и на поета.“

Наш дълг е да оставим след себе си думите, песните, стъпките, мислите....

Габриела Хаджикостова

rengeteg olyan hagyománya van, amelyeket jövőben is őrizni kell. Ugyanakkor új dolgokra is szükség van, amely az emberek még szélesebb körét vonzza. Sok ötletünk van, ezek közül néhányat szeretnék most megosztani Önökkel.

Elindítjuk az Új Ház projektet. Ennek keretében szeptembertől több új programot kívánunk bevezetni.

Szeretnénk kialakítani egy Internetkávézót, valamint biztosítani kívánjuk, hogy az érdeklődők bármikor nézhessék a bolgár műholdas tévéadást. Havonta egyszer táncházat és balkáni diszkót szervezünk majd. Indítunk néhány klubot is, köztük filmklubot, irodalmi kávéházat, baba-mama klubot, alkotóművészek klubját, és természetesen továbbra is működni fog a hagyományos nyugdíjasklub. Sakk- és ostáblaversenyeket és más vetélkedőket is szeretnénk szervezni.

Természetesen a Malko Teatro, a Jantra és a Roszica Néptáncegyüttes, valamint a Zornica Hagyományőrző Csoport számára a jövőben is a Bolgár Művelődési Ház ad otthont. Szeretnénk zenei foglalkozásokat tartani gyerekeknek, hogy egy nap saját bolgár zenekarunk is legyen.

Külön-külön egyetlen szervezet sem képes arra, hogy mindezt elérjük. A felsorolt célok megvalósításához szükséges anyagi erőforrások megteremtésének érdekében a BOÖ négy régióra osztotta a kerületi önkormányzatokat. A régiók felelősei, Belosinova Dragetta, Hadzsikosztova Gabriella, Karailiev Iván és Varga Szimeon a közeljövőben megvitatják a kerületi elnökkel az előttünk álló feladatokat.

Hadzsikosztova Gabriella

KÉPEK A FELÚJÍTOTT BOLGÁR MŰVELŐDÉSI HÁZRÓL

Снимки от обновения Български културен дом

RENDEZVÉNYEK

Szent György-nap

A hagyományos Szent György-napi ünnepségre május 8-án, vasárnap került sor a Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom udvarán az istentisztelet után. Az ünnepen régi hagyomány szerint bárányhúslevest fogyasztottak a megjelentek. A szépen feldíszített hintának a legkisebbek örültek a legjobban.

Irodalmi kávéház a**Bolgár Művelődési Házban**

Az Irodalmi Kávéház első rendezvényére május 6-án került sor a felújított Bolgár Művelődési Házban. Sztojcsев Svetoszlav Credo című könyvéről Szondi György, a Napkút Kiadó igazgatója beszélt, Hadzsikosztova Gabriella pedig részleteket olvasott fel belőle. A beszélgetésen, amelyet Kjoszeva Svetla vezetett, szó esett a szerző munkásságáról, a kétnyelvűségről, a könyvkiadásról, valamint más érdekes témákról is. A rendezvény szervezője, a Bolgár Országos Önkormányzat azt reméli, hogy az ehhez hasonló találkozókra a jövőben minél többen fognak ellátogatni a Bolgár Művelődési Házba.

A Bolgár Hírek szerkesztősége sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az újság áprilisi száma technikai okok miatt nem jutott el időben az olvasókhoz. A lap április 29-én került a nyomdából a terjesztő céghez, ahol azonban nagyon nagy késséssel postázták azt. Ezért olvasóink nagy része nem értesült időben a programok egy részéről – a május 6-i Irodalmi Kávéházzal és a május 8-i Szent György-napi ünnepségről.

Гергьовден

Традиционният празник Гергьовден бе отпразнуван в Будапеща на 8 май, в неделя.

След църковната служба в

двора на Българския православен храм „Св. св. Кирил и Методий“ всички богомолци бяха поканени на агнешки курбан, даден за здраве и за благополучие на цялата общност. По стар обичай в двора бяха навързани и люлки, на които се залюляха най-младите.

Литературно кафене в Българския културен дом

Първата среща от поредицата „Литературно кафене“, която започна в обновения културен

дом, се състоя на 6 май, петък от 17.00 часа. Беше представена излязлата наскоро двуезична книга на Светослав Стойчев „Кредо“. За автора и новата му книга говори директорът на издателство „Напкют“ Дьорд Сонди, който е и редактор на книгата и – както раз-

брахме на срещата – познава Светослав Стойчев още от първите му стъпки в унгарския език. Габриела Хаджикостова прочете няколко кратки разказа на български и унгарски език. В разговора стана дума за двуезичието, за творчеството, за книгоиздаването, за българското и за докосването до глобалните проблеми чрез езиците и културите, които владеем. Българското републиканско самоуправление, което е орга-

низатор на проявата, се надява, че подобен вид срещи се съберат хора с различни интереси и нагласи в дома на българите в Унгария – в Българския културен дом.

Редакцията и издателят на „Български вест“ изказват съжаление за ненавременното доставяне по домовете на априлския брой на вестника, станало по технически причини. Броят излезе от печат и бе изпратен в разпространителската фирма на 29 април. Поради промени в личния състав на фирмата обаче вестникът не бе разпратен по адресите своевременно, а с голямо закъснение. Поради тази причина голяма част от нашите читатели не бяха информирани на време за някои от програмите – Гергьовден на 8 май, Литературно кафене на 6 май.

Празник на Българската армия

От 1931 г. на 6 май България отбелязва Гергьовден и празника на Българската армия. С указ № 1 от 1 януари 1880 г. княз Александър Батенберг учредява военния орден „За храброст“ – отличие, с което се удостояват извършилите подвизи на бойното поле. А с указ № 5 от 9 януари същата година се постановява честването на празника. Церемонията включва панахида в гарнизоните, поздравления и обяд за кавалерите на ордена „За храброст“, ограничени военни паради. По-късно цар Фердинанд придава по-голямо значение и пищност на честването. До подписването на Ньойския договор отделно от Деня на храбростта – 6 май, се чества и Денят на бойната прослава на 27 ноември. На този ден Българската армия извоюва блестяща победа в боевете при Сливница в Сръбско-българската война от 1885 г. На същата дата през 1919 г. България е принудена да подпише унижителния Ньойски договор – факт, поради който през 20-те години празникът не се отбелязва. От 1931 г. Денят на храбростта и победите е обявен за боен празник на войската. За първи път при честването на Гергьовския празник през 1937 г. тържеството започва от предната вечер със заря. След 1946 г. традицията в честването на празника на Българската армия е прекъснатата. През 1993 г. с постановление на МС № 15 от 27 януари 6 май отново заема полагащото му се място в празничния календар на армията като Ден на храбростта и празник на Българската армия.

Великден (Пасха, Възкресение Христово) е еврейски и християнски празник още от древността. В него може да се открие влиянието на още по-стар езически празник, посветен на пробуждането на природата. С утвърждаването на християнската религия, Великден придобива нов смисъл – празникът се свързва със смъртта и възкръсването на Божия син Христос. На Никейския църковен събор (325 г.) се решава Пасха да се празнува първата неделя след пролетното пълнолуние. Затова празникът няма постоянна дата и е в периода от 4 април до 8 май. Празнува се три дни. Неделният ден Възкресение всъщност е заключителният празничен ден на цяла поредица от по-малки празници, чието начало се поставя със Сирни заговезни. На трапезата се отговява с червено яйце и Великденски хляб. При борбата с яйцата най-здрав ще е този, чието яйце е победител. Вкъщи и на улицата се разменят обичайните поздравии: „Христос воскрес!“; „Во истина воскрес!“; „За много години!“; Младоженците посещават кръстниците и родителите на булката и ги даряват с великденски яйца и хляб, козунак. Празничното великденско хоро започва на обяд и се играе и през следващите два дни. На втория ден на Великден, наричан в някои райони на страната разтурни или размечан понеделник, моми и ергени се събират на някоя поляна в две групи и една срещу друга търкалят червени яйца помежду си, за да има плодородие и да не пада градушка. Обичай е през трите дни на празника трапезата да бъде заредена по всяко време, за да покаже гостоприемство.

A Bolgár Hadsereg Napját 1931 óta Bulgáriában május 6-án, Szent György-napon ünneplik. Alekszandar Batenberg fejedelem 1880-ban alapította a Bátorságért Érdemrendet, és ő rendelte el az ünnep megtartását is. Később Ferdinánd cár még nagyobb jelentőségűvé és pompásabbá tette az ünnepet. Kezdetben külön napon ünnepték a Bátorság Napját és a Hadi Dicsőség napját. Először 1937-ben volt tűzijáték az ünnep előestéjén. 1946-tól 1993-ig nem tartották meg a Bátorság és a Bolgár Hadsereg Napját.

A húsvétot az ókortól kezdve ünneplik a zsidó és keresztény közösségekben, de érezhető benne egy még régebbi pogány ünnep, a tavasz ébredése ünnepének hatása. A keresztény vallás megszületésével a húsvét új értelmet kap – Krisztus halálának és feltámadásának ünnepévé válik. A 325-ben megtartott Niceai zsinaton döntés születik arról, hogy a húsvétot a tavaszi holdtölte utáni vasárnapon kell ünnepelni. Ezért mozgóünnep a húsvét, és a pravoszláv egyházban április 4. és május 8. közötti időszakra esik. Húsvétvasárnap ünnepi kenyeret és piros tojást tesznek az asztalra. A tojásokat összekoccintják, és akinek a tojása ép marad, az egészséges lesz egész évben. Az ifjú házasok meglátogatják az esküvői tanúikat és a fiatalasszony szüleit, akiknek hímes tojást és kalácsot visznek ajándékba. A húsvéti ünnepi körtáncot húsvétvasárnap déltől három napig járóják. Húsvéthétfőn a lányok és a fiúk a mezőn két csoportra oszlanak és piros tojásokat gurítgatnak egymásnak, hogy jó legyen a termés és ne essen jégeső. Három napon át telerakják étellekkel az asztalt, hogy vendégszeretetüket bizonyítsák.

RENDEZVÉNYEK

A Jantra Táncegyüttes estje

Május 14-én a Bolgár Művelődési Házban a Jantra Táncegyüttes találkozóra hívta meg barátait. Az együttes megünnepelte a Palma de Mallorca-i Néptáncfesztiválon tánc kategóriában elért második helyezését. Az este folyamán először egy közel kétórás filmet vetítettek le a fesztiválról. Muszev Dancso köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik támogatták az együttes részvételét a fesztiválon és egy-egy bekeretezett fényképet, valamint a Jantra emblémájával ellátott polóval ajándékozta meg őket, majd Tóth Viktor dzsesszegyüttese köszöntötte a táncosokat. A jó hangulatú buli hajnalig tartott.

Koncert a Bolgár Kulturális Intézetben

A Bolgár Köztársaság Európai Unió csatlakozási szerződésének 2005. április 25-én történt aláírása alkalmából a Bolgár Kulturális Intézet koncertet rendezett *Bolgár folklór az egyesült Európában* címmel. A koncerten a Kvintabile kvartett lépett fel, amelyet a pleveni Szevernjaski Folklóregyüttes szólistái hoztak létre, művészeti vezetőjük Lilia Toseva, aki több nemzetközi versenyen nyert díjat. A kvartett repertoárján Bulgária különböző részeinek népdalai és átdolgozott népdalai szerepelnek. A Szevernjaski Folklóregyüttes szólistáinak koncertjei Európa és a világ sok városához hasonlóan a Bolgár Kulturális Intézetben is nagy sikert aratott.

Вечер на Танцовия състав „Янтра“

На 14 май в Българския културен дом се състоя приятелска среща на Танцовия състав „Янтра“ и неговите привърженици. Съставът отпразнува големия си успех на фестивала в Палма де Майорка, където спечели втора награда в категория „танц“.

По време на вечерта бе прожектиран близо двучасов филм-

репортаж за фестивала и участието на състава в него.

Данчо Мусев изрази своята благодарност към всички, положили усилия и оказали материална и морална подкрепа на състава и им подари по една хубава снимка на танцьорите и фанелка с емблемата на „Янтра“. Съставът бе поздравен с изпълнение на джаз оркестъра на Виктор Тот. Вечерта продължи с бурни хора и танци до зори.

Концерт в българския културен институт

По повод сключването на договора за присъединяване на България към Европейския съюз на 25 април в Българския културен институт се състоя концерт под надслов „Българският фолклор в обединена Европа“. В концерта участва квартет Квинтабиле, съставен от солисти на племенския Северняшки ансамбъл за народни песни и танци с художествен ръководител Лили Тошева, носители на награди от множество международни състезания. В репертоара на квартета са включени народни песни и техни обработки от различните фолклорни региони на България. Изпълнението на солистите на Северняшкия ансамбъл пожъна истински успех и в Българския културен институт, както неведнъж в много градове по света, където са изнасяли концерти.

Новини на Българското самоуправление в Ержебетварош

Творчески лагер в Хатван
От 30 март до 7 април ученици от България и от Ержебетварош бяха гости на творчес-

кия лагер в Хатван, организиран от Фондацията за реформаторска педагогика в Ержебетварош. В съответствие с

договора, подписан между Ержебетварош и Българското самоуправление в района от България пристигнаха възпитаниците на софийското училище Монгесори и група по джазбалет от община Несебър. Освен участието си в природозащитния лагер българските ученици имаха възможност да разгледат и забележителностите на Будапеща.

От 9 до 11 април по покана на Българското самоуправление

в XVIII район делегация на община Несебър посети Будапеща. В нея бяха включени и представители на побратименото с Ержебетварош селище Свети Влас. Членове на делегацията бяха кметове и представители на туристически фирми. В рамките на тридневна презентация делегацията представи забележителностите на община Несебър. В презентацията взеха участие и представители на държавния секретариат по туризъм към Министерството на икономиката и транспорта.

Българското самоуправление в Ержебетварош организира български ден в района на 29 юни в Центъра за отдых на площад Алмаши. Програмата, съставена съвместно с Българския културен институт, предвижда изложба на унгарски туристически фирми, които организират летувания в България, гастрономическа дегустация и изпълнители от България.

RENDEZVÉNYEK

Az Erzsébetvárosi Bolgár Önkormányzat hírei

ALKOTÓTÁBOR HATVANBAN

Március 30-tól április 7-ig bolgár diákok voltak a vendégei a Hatvani Alkotótábornak az Erzsébetvárosi Reformpedagógiai Alapítvány szervezésében. Az Alapítvány és az Erzsébetvárosi Bolgár Önkormányzat együttműködési megalapodásának keretében Bulgáriából a szófiai Montessori Iskola növendékei és a Neszébar városkörzetből érkezett jazzbalett csoport tagjai érkeztek Magyarországra. A bolgár diákoknak a természetvédelmi táboron kívül alkalmuk nyílt Budapest nevezetességeinek megtekintésére is.

LÁTOGATÁS

Április 9. és 11. között a XVIII. kerületi Bolgár Önkormányzat meghívására Neszébar városkörzet képviselői látogatást tettek Budapesten. A delegációban Erzsébetváros testvérvárosa, Szveti Vlasz küldöttsége is helyt kapott. A delegáció polgármesterekből és helyi utazási irodák képviselőiből állt.

A küldöttség háromnapos prezentáció keretében mutatta be Neszébar városkörzet idegenforgalmi vonzerejét, a prezentáción a GKM Turisztikai Államtitkárságának képviselői is részt vettek.

TERVEK

Az Erzsébetvárosi Bolgár Önkormányzat idei tervei között szerepel egy bolgár nemzeti-ségi nap rendezése, amelyre a tervek szerint június 29-én kerül sor az Almássy téri Szabadidőközpontban utazási kiállítással, gasztronómiai bemutatóval és koncerttel.

A HATÁRON TÚLI BOLGÁROKNAK

A TV Balgarija amatőr munkatársakat keres

A Bolgár Nemzeti Televízió műholdas adója saját produkciót indít a külföldön élő bolgárok számára. Nyolc új műsor kerül képernyőre júniustól, ezek közül kettőhöz keres amatőr munkatársakat. Az egyik egy napon-ta sugárzott 5 perces adás, ebben otthon és külföldön élő bolgárok amatőr videofelvételeit kívánják bemutatni, amelyen lehet egy általuk előadott dal, vers vagy az anyaországról szóló visszaemlékezés. A felvétel elején be kell mutatkozniuk (név, életkor, foglalkozás, lakóhely), ezeket az adatokat kiírják a képernyőre a felvétel lejátszása előtt. Az adás vetítésére május 18-tól hétfőtől péntekig napi négy alkalommal kerül sor, szombatonként pedig a hét legjobb felvételeiből állítanak össze egy húszperces műsort. Az adás szerkesztői kérik, hogy aki szeretne szerepelni a műsorban és van otthon videokamerája, küldje el a felvételt a Bolgár Televízió műholdas csatornájának.

A másik új adásban, amely *Az én napom* címet viseli, a csatorna 10 percben egy külföldön élő bolgárt vagy egy Bulgáriában élő érdekes személyiséget szólaltat meg, akinek több témáról kell beszélnie a műsorban, például arról, hogy mely információt tüntetné el a bolgár híradásokból és miért, el kell mesélnie egy vele megtörtént érdekes esetet, beszélnie kell a munkájáról, valamint egy hasznos tanácsot kell adnia a nézőknek. Az adás montírozott és felvételtől kerül vetítésre. Az év végén a 10 legérdekesebb eset bekerül a Bolgár Nemzeti Televízió Arany Archívumába. Az adást hétfőtől péntekig az esti

ТВ България търси сътрудници любители

Сателитният канал на БНТ „ТВ България“ започва производство на собствена телевизионна продукция, съобразена с желанията на аудиторията ни зад граница. През месец юни в програмната схема ще бъдат включени осем нови предавания. По този повод авторите на предаванията се обръщат с молба за съдействие в реализацията на две от тях: „Моят ден“ и „Аз съм българче“.

„Аз съм българче“ ще е ежедневна рубрика с продължителност 5 минути. В нея ще се излъчва автентичен любителски запис с изпълнение на песен, стихотворение или спомен за Родината, направен от зрителите ни в страната и чужбина. За целта те трябва да запишат изпълнението си на видеокасета в домашни условия като в началото се представят сами със собствено и фамилно име, години, занимание, в коя страна живеят. Тези данни ще се изписват на екрана преди излъчването на видеозаписа. Екипът разчита на участието не само на деца, но и на възрастни. В случай, че това не е изпълнение на песен или стихотворение, героят на рубриката може да отговори пред камерата на следните въпроси:

1. Какво е България за Вас?
 2. Каква е връзката Ви с родината и какво Ви връща в България?
 3. Какво Ви кара да се гордеете, че сте българин?
 4. Какви са Вашите мечти и надежди за България?
- Предаването „Аз съм българ-

че“ ще се излъчва по сателитния канал „ТВ България“ от 18 май 2005 година по четири пъти дневно от понеделник до петък, а в събота от 19.30 часа (българско време) – сборно предаване с най-оригиналните изпълнения от седмицата, с продължителност 20 минути. Молбата на авторите на предаването е всички българи, които имат желание да участват в подобна инициатива и разполагат със собствени видеокамери, да изпратят своите записи на адрес:

България, гр.София,
ПК 1000
ул.„Сан Стефано“ 29
БНТ - Сателитен канал
за предаването „Аз съм българче“

e mail: bulgarche@bnt.bg
Tel.: + 359 814 23 59,
+ 359 814 22 16
GSM BG: + 359 889 302 468

„Моят ден“ ще е постоянна рубрика, посветена на българин, живеещ в чужбина или на интересна личност от страната, с продължителност 10 минути. Предаването е разделено на четири части. В първата – събеседникът споделя коя информация би искал да изчезне от българските новинарски емисии в бъдеще и какви са причините, предизвикали това негово желание. Във втората – „гвоздеят“ на рубриката – човекът пред камерата ще разказва най-интересната история от своето ежедневие. Това може да е забавна, абсурдна или тъжна случка, каквито хората си споделят „на маса“ у дома или в компания. Ако той е българин, който живее в чужбина, стремежът ще е да разкаже любопитна история, породена

от сблъска между различните обичаи и манталитет. Третата част на предаването е посветена на работата на събеседника, на стимулите и възможностите за реализация. А в четвъртата – героят на рубриката ще дава полезен съвет на зрителите в зависимост от сферата, в която работи. Предаването е монтажно и ще се излъчва на запис. Събеседниците ще се снимат не в студио, а в естествена за тях обстановка. Предаването „Моят ден“ ще се излъчва от 1 юни 2005 г., от понеделник до петък след централната емисия „По света и у нас“ по сателитния канал на БНТ „ТВ България“, с продължителност 10 минути. В програмата е заложено и съботно издание с времетраене – половин час, в което ще представяме най-интересните личности от седмицата. В края на годината „ТВ България“ ще класира десетте истории, които ще влезнат в „Златния фонд“ на БНТ. Предаването „Моят ден“ ще се стреми да показва предимно разказите на българи, живеещи в чужбина. Тях обаче можем да снимаме само при завръщането им в България, тъй като нямаме възможност да пътуваме зад граница.

Адрес:
България, гр.София,
ПК 1000
ул.„Сан Стефано“ 29
БНТ - Сателитен канал
за предаването „Моят ден“

E mail: moiatden@bnt.bg,
moiatden@yahoo.com
Tel.: + 359 943 60 03,
+ 359 814 25 13
GSM BG: + 359 888 950 827

Отново за здравето осигуряване

Под натиска на протестите на българите, живеещи в чужбина в началото на месец май Народното събрание прие поправки в Закона за здравето осигуряване. За съжаление – се казва в писмо до президента на Република България, подписано от участниците в Акцията против задължителното здравно осигуряване по гражданство – тези поправки не решават проблемите. „Проблемът със задължителното осигуряване на българите в чужбина бе създаден от няколко правителства и народни събрания. В самото начало на осигурителната реформа, започната през 2000 година, в нея бе заложен принципът на задължителното осигуряване въз основа на гражданството: принцип, отречен в европейската и световна осигурителна практика.“ - се казва още в писмото. Законодателното предложение не решава проблемите с осигурителните вноски, твърдят авторите на писмото и продължават: „Напротив, то отлага решаването на проблема, а и създава тромава и бюрократична процедура за възстановяване на нарушените права на българските емигранти.“ В писмото се заявява, че организаторите на акцията са далеч от мисълта да политизират своите искания в навечерието на изборите, тяхното желание е да се намери решение, което да отговаря на интересите на българите по света, а не да улеснява бюрократичната машина в България.

По информация
на «Парижки вести»

A HATÁRON TÚLI BOLGÁROKNAK

híradó után láthatják a nézők, és szombatoként szintén leveletítk a hét legérdekesebb felveteleit. A szerkesztők első sorban külföldön élő bolgárokat kívánnak bemutatni a műsorban, azonban csak akkor tudnak felvételt készíteni velük, amikor hazalátogatnak, mert a csatornának nincs pénze külföldi utazásokra.

A külföldön élő bolgárok egészségbiztosításáról

A külföldön élő bolgárok tiltakozása miatt a bolgár országgyűlés módosította az egészségbiztosítási törvényt. Az állampolgárság alapján kötelező egészségbiztosítás ellen tiltakozók a bolgár államfőnek írt levelükben azonban azt írják, hogy a törvénymódosítás nem oldja meg a problémákat. Szerintük a 2000-ben elkezdődött egészségbiztosítási reform az állampolgárság alapján teszi kötelezővé a biztosítást, amely ellentmond mind az európai, mind a világ más országaiban fennálló gyakorlatnak. A törvénymódosítás csak elodázza a probléma megoldását, és bürokratikusá teszi az eljárást a bolgár emigránsok jogainak helyreállítására. A tiltakozók levelükben kijelentik, hogy röviddel a választások előtt nem kívánnak politikai színezetet vinni követeléseikbe, csak olyan megoldást szeretnének, amely megfelel a külföldön élő bolgárok érdekeinek.

PROGRAMOK SZÓFIÁBAN

A 10. jubileumi Művészetek Szalonja Szófiában Bolgár ikonok kiállításával kezdődik a Művészetek Szalonja elnevezésű rendezvényt-sorozat a Nemzeti Kultúrpalotában. A programok között szerepel Juan Miro Metszetek, a World Press Photo, a Tíz európai művész Bulgáriából és a Tíz európai művész Bulgáriában című kiállítás, a Jazz Plusz, valamint Jose Carreras koncertje. A világhírű tenor másodízben látogat Bulgáriába. Carreras partnere a bolgár szopránénekesnő Cvetelina Maldzsanszka lesz.

A rendezvényt-sorozat keretében a Várnai Operaház bemutatja az Aidát, és Bob Marley fia, Julian Marley tíztagú zenekarával nagy reggae-koncertet ad. Az irodalom és a film is helyet kap a programban. A tavaszi könyvvásár május 29-én kezdődik, és lesz spanyol és dél-amerikai, olasz és modern kínai filmhét.

A Művészetek Szalonja roma kulturális fesztivált, gyerek-fesztivált, A nyolcadik múzsa médiafesztivált és a Színház Böröndben Fesztivált is magában foglalja.

Bulgária bekerült a Guinness-rekordok könyvébe a világ leghosszszabb horójával

2005. május 2-án 11500 bolgár járt horót Szófia központjában, amellyel Guinness-rekordot állítottak fel. A körtánc élére először Boriszlav Venkov, a parlament elnöke állt, de ott voltak a Trakia Néptáncgyűttes tagjai, valamint Georgi Parvanov államfő is. A rekordkíséret 16 óra 20 perckor kezdődött és 30 percig tartott, eközben senkinek sem volt szabad sem beállnia, sem kiállnia. Minden résztvevő egy emblémá-

Десети юбилеен Салон на изкуствата в София

С изложба на български икони в деня на светите братя Кирил и Методий в София стартира десетият юбилеен Салон на изкуствата „20:Европа:21“, който ще продължи до 12 юни. Експозицията ще бъде подредена в зала 6 на НДК и ще може да бъде видяна до 21 май включително, като входът е безплатен. Сред акцентите в тазгодишната програма на салона са: изложбите „Гравюри от Хуан Миро“, „Уърлд прес фото“, „Десет европейски художници от България“, „Десет европейски художници в България“, новият международен проект с участието на Васко Василев и приятели, фестивалът „Джаз Плюс“, както и концертът на Хосе Карерас.

Световноизвестният тенор идва за втори път у нас – преди 25 г. той беше тук за честването на 50-годишнината на оперния певец Николай Гяуров, напoмни директорът на НДК Христо Друмев, който домакин на фестивала на музите. Партньорка на Карерас ще бъде българското сопрано Цветелина Малджанска, а самият концерт е на 28 май от 20 ч. в зала 1 на НДК.

Два дена по-късно, на 31 май от 19 ч., Варненската опера ще се представи със спектакъла „Аида“ на Верди, като в концерта ще участват Силивия-Сорина Мунтеану, Лаура Бриоли, Калуди Калудов, Петър Данаилов и др. Музикалната програма включва и концерт на сина на Боб Марли - Джулиан Марли. На 4 юни заедно с 10-членната си група „The Uprising“ той ще изнесе „първия грандиозен реге концерт“ у нас, като заедно с това

ще отпразнува и 30-годишния си рожден ден, отбелязват организаторите.

Литературата и киното също заемат подobaващо място в този месец на изкуствата – Пролетният панаир на книгата (стартира на 29 май), фестивалът на поезията „Лирика 2005“, както и седмицата на испанското и иберо-американското кино, италианската филмова класика и съвременното китайско кино са част от предвидените удоволствия за книго- и киноманите.

На 10-ия салон на музите ще бъдат раздадени отличията на конкурса за есеистика „Цветан Спасов“ и за SMS-поезия, ще се връчи и годишната награда на НДК „Св.св.Кирил и Методий“, която се присъжда за изключителни постижения в областта на изкуствата и литературата, за личен и обществен принос в българската духовност и култура.

Предвидени са още фестивал на ромската култура, детският „Нови съзвездия“, медийният „Осмата муза“ и фестивалът „Театър в куфар“.

България ще влезе в книгата на Гинес с най-дългото хоро

На 2 май 2005 г. около 11 500 болгари поставиха рекорд на Гинес, като изиграха най-дългото хоро в света. Към 17 ч. броят на участниците още се увеличаваше, тъй като продължаваха да се отчитат регистрирани участници.

Председателят на парламента Борислав Великов поведе хорото, извило се в спирала около храма „Александър Невски“ в центъра на София. Начело на хилядите любители, сред които бе и президента Георги Първанов, бяха професионалистите от ансам-

бъл „Тракия“ Изиграното право хоро започна към 16.20 ч. и продължи половин час, под звуците на песента на Илия Луков „На Великден“, изпълнена от певица и оркестър на Иво Папазов. През това време бе забранено някой да се пуска от хорото, както и да се залови на него. Всички участници предварително бяха инструктирани за подредбата на хорото и носеха на гърдите си стикер с неговото лого, по който наблюдателите отчитаха опита за рекорд.

Делото на св. св. Кирил и Методий

Делото на светите братя Константин-Кирил и Методий надхвърля рамките на българската история и слага своя отпечатък върху развитието на славянството и цялата европейска цивилизация. Създаването на славянското писмо е едно от най-забележителните и най-важни събития в историята на българската и изобщо на славянската култура. Пък и колко от създателите на оригинални писмени системи са имали историческия шанс да останат в паметта на потомството? Създаденият от Кирил и Методий славянски литературен език е старобългарски. Назоваването му с други имена, като старославянски или старощърковнославянски, не е основателно. При това тук не става дума за измисляне на изкуствен език, а за живата, обработена реч на един народ. Старобългарският не е употребяван само като книжовен език за църковни нужди, той е служел на народа в неговото развитие, а оттам ляга и в основата на средновековната култура. Така българите

записват в летописа на европейската цивилизация епохални постижения на една ранна култура, която вдъхновява духовното развитие на почти цяла Източна Европа.

Преводите на светите братя полагат основите на славянските литератури и на практика заявяват и защитават тезата за равенството на славяните и включването им в тогавашния официално признат културен кръг на цивилизованите народи.

Създаването на нова азбука, пригодена за славянската реч, и възникването на нова, славянска книжнина с помощта на тази азбука предизвиква истинска културна революция в живота на тогавашния християнски свят. На едно многочислено славянско население се признава правото да има азбука и книжнина. Кирило-Методиевото дело разрушава и неофициалната концепция за „трите свещени езика“ - иврит, гръцки и латински, която до известна степен е била пречка за културното развитие на останалите европейски народи. При голямата тогава културна и езикова общност между отделните славянски клонове книжовният език на Кирил и Методий и техните ученици бързо и лесно се превръща в общославянски книжовен език.

Възникването на славянската писменост, чиито създатели са Св. Св. Кирил и Методий, бележи огромна промяна не само в историческия живот на славяните, но и на цялата европейска цивилизация. И не е никак случайно, че през 1980 г. първият папа славянин Йоан Павел II обяви двамата Солунски братя за съпокровители на Европа.

val ellátott matricát viselt a ruháján, a megfigyelők ez alapján hitelesítették a rekord felállítását.

Szent Cirill és Szent Metód tevékenysége

Szent Konsztantin-Cirill és Szent Metód tevékenysége nemcsak a bolgár történelem, hanem az egész szláv világ és az európai civilizáció szempontjából is fontos. A szláv ábécé megalkotása a bolgár és a szláv kultúra fejlődésének egyik legjelentősebb mozzanata.

A Cirill és Metód által létrehozott irodalmi nyelv az óbolgár, amely nem egy kitalált nyelv, hanem egy népnyelv irodalmi változata. Az óbolgár nyelv nemcsak az egyház céljait szolgálta, hanem a nép fejlődését is, így a középkori kultúra alappillérvé vált.

A szent fivérek fordításai teremtik meg a szláv irodalmak alapjait, valamint annak lehetőségét, hogy a szlávok a többi néppel egyenlők legyenek a civilizált népek akkori körében.

A szláv ábécé létrehozása és az új, szláv nyelvű irodalom megjelenése kulturális forradalmat váltott ki az akkor keresztény világban. Cirill és Metód munkássága lerombolja a „három szent nyelv” (a héber, a görög és a latin) nem hivatalos koncepcióját, amely bizonyos szempontból gátat szabott a többi európai nép fejlődésének. Így a szláv írásbeliség kialakulása nemcsak a szláv népek életében jelent hatalmas előrelépést, hanem az egész európai civilizáció számára. Nem véletlen tehát, hogy II. János Pál pápa 1980-ban Szent Cirillt és Szent Metódot Európa védőszentjeivé nyilvánította.

ПОСОЛСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В УНГАРИЯ

ИНФОРМАЦИЯ

На 25 юни 2005 г. в Република България ще се проведат избори за 40-то Народно събрание. С любезното съдействие на местните власти, българските граждани на територията на Република Унгария, са поканени да упражнят правото си на глас в Будапеща, Български културен дом, ул. Вагохид № 62, където ще бъде открита изборителна секция.

Право на глас за избор на народни представители имат всички български граждани, навършили 18 години към датата на изборния ден включително.

Препоръчва се на гласоподавателите да заявят участието си в изборите в Посолството на Република България в Будапеща /1062, Андраши 115; тел. 322 08 24, 322 08 36, факс 322 52 15 e-mail: bgembhu@axelero.hu/, не по-късно от 14 дни преди датата на тяхното провеждане. Заявяването може да стане с лично явяване, с писмо, със съобщение по електронната поща или по факс. За да бъдат включени в изборителните списъци, гражданите трябва да посочат следните лични данни:

- Име, презиме, фамилия /по паспорт/;
- ЕГН;
- Номер на задграничния паспорт, дата на издаване и срок на валидност;
- Постоянен адрес в България;
- Адрес на пребиваване зад граница;

Българските граждани, които не са се регистрирали в посочения по-горе срок, могат да направят това и в самия ден на изборите, в мястото за гласуване и да упражнят правото си на глас.

Гласуването ще се проведе на 25 юни 2005 г. от 06.00 до 19.00 часа.

При явяването си в изборителната секция, гласоподавателите трябва да представят валиден задграничен паспорт. В случай на изтекъл срок на валидност на паспорта, може да се гласува със задграничен паспорт и удостоверение, издадено от посолството, че съответният изборител е подал документи за продължаване срока на валидност или за издаване на нов паспорт.

За допълнителна информация:

Посолство на Република България
1062 Будапеща, бул. „Андраши“ 115
тел. 322 08 24, 322 08 36,

факс 322 52 15; e-mail: bgembhu@axelero.hu

A Pro Cultura Bulgarica Alapítvány

ezúton köszöni

a 2003. évi adó 1%-ának felajánlásából befolylt 561.740 Ft-ot. Az összeget a magyarországi bolgár kolónia kulturális rendezvényeire, a Jantra és a Roszica Néptáncegyüttes, valamint a Malko Teatro tevékenységének támogatására és az MBE megalapításának 90. évfordulója megünneplésére fordítottuk.

Фондация

„Про скола булгарика“

благодари за получената през 2003 г. подкрепа от 561.740 форинта, дарена от 1% от личния данък. Цялата сума е използвана за подпомагането на културната дейност на колонията, дейността на танцовите състави Янтра и Росица, на Малко театро и отпразнуването на 90 годишния юбилей на ДБУ.

ПОМЕН

На 22 май 2005 г. се навършиха 2 години от смъртта на нашата скъпа баба **Пена Василева Михова**

Ще пазим вечно спомена за теб!
от опечалените внук и снаха,
правнуци

**Bolgár Művelődési és Kulturális Kht.
Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló - Mérleg**

Ssz.	Megnevezés / E Ft	2003	Ellenőrzés hatása	2004
1	A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	0	0	1,005
2	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	0	0	0
3	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	0	0	1,005
4	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
5	B. FORGÓESZKÖZÖK	3,737	0	2,118
6	I. KÉSZLETEK	0	0	0
7	II. KÖVETELÉSEK	0	0	0
8	III. ÉRTÉKPAPÍROK	0	0	0
9	IV. PÉNZESZKÖZÖK	3,737	0	2,118
10	C. AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	0	0
11	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3,737	0	3,123
12	D. SAJÁT TŐKE	2,121	0	2,942
13	I. INDULÓ TŐKE / JEGYZETT TŐKE	3,000	0	3,000
14	II. TŐKEVÁLTOZÁS / EREDMÉNY	-2,058	0	-879
15	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK	0	0	0
16	IV. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK	0	0	0
17	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL)	1,179	0	821
18	VI. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	0	0	0
19	E. CÉLTARTALÉKOK	0	0	0
20	F. KÖTELEZETTSÉGEK	3,089	0	881
21	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
22	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
23	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	3,089	0	881
24	G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	27	0	0
25	FORRÁSOK ÖSSZESEN	5,237	0	3,823

2005. szeptember 30.
Bolgár Művelődési és Kulturális Kht.
Nagy István
Könyvvizsgálói jelentésem alapján igazolom:
Matukovics Gábor PhD
003287

**Bolgár Művelődési és Kulturális Kht.
Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló - Eredménykimutatás**

Ssz.	Magnevezés / E Ft	2003			Előző évek helyesbítései			2004		
		Alap	Váll.	Összesen tev.	Alap tev.	Váll. tev.	Összesen tev.	Alap tev.	Váll. tev.	Összesen tev.
1	1. ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ									
2	2. ÁRBEVÉTELEK	0	0	0	0	0	0	527	0	527
3	3. AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKE									
4	3. EGYEB BEVÉTELEK	3,236	0	3,236	0	0	0	14,052	0	14,052
5	4. - alapítói	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	5. - központi költségvetési	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	6. - helyi önkormányzati	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	7. - egyéb	3,236	0	3,236	0	0	0	14,052	0	14,052
9	4. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	0	0	0	0	0	0	8	0	8
10	5. RENDKÍVÜLI BEVÉTELEK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	6. - alapítói	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	7. - központi költségvetési	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	8. - helyi önkormányzati	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	9. - egyéb	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	6. TAGDÍJAK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	A. ÖSSZES BEVÉTEL	3,236	0	3,236	0	0	0	14,587	0	14,587
17	7. ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	700	0	700	0	0	0	4,364	0	4,364
18	8. SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	1,357	0	1,357	0	0	0	8,649	0	8,649
19	9. ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	0	0	0	0	0	0	2	0	2
20	10. EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	0	0	0	0	0	0	751	0	751
21	11. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	12. RENDKÍVÜLI RÁFORDÍTÁSOK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	B. ÖSSZES RÁFORDÍTÁS	2,057	0	2,057	0	0	0	13,766	0	13,766
24	C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	1,179	0	1,179	0	0	0	821	0	821
25	D. ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	E. JÓVÁHAGYOTT OSZTALÉK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	F. TÁRGYÉVI EREDMÉNY	1,179	0	1,179	0	0	0	821	0	821

2005. szeptember 30.
Bolgár Művelődési és Kulturális Kht.
Nagy István
Könyvvizsgálói jelentésem alapján igazolom:

Matukovics Gábor PhD
003287

BOLGÁR HÍREK

Egy ellenszavazat és két tartózkodás az EU-voksoláson

A bolgár parlament május 11-én egy ellenszavazattal és két tartózkodással ratifikálta Bulgária Európai Unió csatlakozási szerződését.

22 párt vehet részt a választásokon

A Központi Választási Bizottság 22 pártot és koalíciót regisztrált a június 25-i választásokra, és 11 párt részvételét utasította el.

Közülük hét panaszt tesz a határozat ellen. A bíróság ítéletének kihirdetése után sorsolással döntik el a pártok televíziós klipjeinek vetítési sorrendjét, valamint a parlamenti és a parlamenten kívüli pártok részvételét a vitákban.

Videoklipet is készítenek az egységes szavazólappal való szavazás módjáról. A szavazólap kidolgozásában tanácsadók is részt vesznek, hogy mindenki számára a legelfogadhatóbb változatot készítsék el.

A képviselők napi 10 000 levát költöttek kiküldetésre

2001 és 2005 között a bolgár Országgyűlés 5,742 millió levát fordított kiküldetésekre. Ha ezt az összeget elosztjuk 1350 napra (körülbelül ennyi napot ölel fel a négyéves ciklus), akkor ez azt jelenti, hogy a parlament napi 4253 levát költött a kiküldetésekre. Mivel azonban a képviselők átlagban heti négy napot dolgoztak és hat hónapig voltak szabadságon, csak 582 napot dolgoztak, így 9867 leva jut egy munkanapra.

Всички депутати за Европа, един против, двама се въздържаха

Народното събрание ратифицира на първо и второ четене договора за присъединяване на България към Европейския съюз за по-малко от два часа на 11 май. 231 депутат бяха „за“ независимата Стела Банкова се обяви „против“, а Огнян Сапарев и Александър Паунов от левицата се въздържаха.

22 партии отиват на изборите

22 партии и коалиции са регистрирани от Централната изборителна комисия (ЦИК) за участие в парламентарните избори на 25 юни. 11 формации са получили отказ от ЦИК заради нередовни документи. 7 от тях обжалват решението пред Върховния административен съд.

След произнасянето на съда и уточняването на точния брой на участниците във вота ЦИК ще проведе 7 жребия, с които ще се определи последователността на излъчване на встъпителните и заключителните предизборни клипове на партиите по БНТ и БНР и участието на парламентарните и извънпарламентарните формации в хрониките и диспутите. Специален видеоклип ще разяснява на гражданите как да гласуват с интегралната бюлетина. Не е уточнено още дали клипът ще се излъчва само в медиите с национално покритие. При изработването на графичния дизайн на бюлетината ще участват консултанти, за да бъде тя максимално приемлива за всички.

Депутатите харчат по 10 000 лв. на ден за командировки

По близо 10 000 лева на ден са харчили депутатите за командировки по време на мандата си, стана ясно от отчета на работата на парламента. В периода юли 2001 - март 2005 година Народното събрание е похарчило 5,742 млн. лева за командировки. Ако тези пари бъдат разделени на 1350 дни, колкото е приблизително отчетеният период, се получава, че всеки ден парламентът е давал по 4253 лева за командировки. През мандата на парламента обаче народните избраници не са работили в приблизително по четири дена в седмицата (заседанията на Народното събрание са от сряда до петък) и са били във ваканция 6 месеца. Така, ако от мандата се извадят почивните дни, които са приблизително 768, се получава, че депутатите са работили 582 дена и са дали по 9867 лева на работен ден за командировки.

15 на сто от домакинствата имат компютър

За по-малко от година броят на домакинствата, които имат компютър, се е увеличил повече от два пъти. През второто тримесечие на 2003 г. домакинствата с компютри са били 7,1 на сто, а през първото тримесечие на 2004-а - 14,6 на сто. През миналата година Интернет вкъщи са имали 9,6 на сто от домакинствата. В страните членки на ЕС достъп до глобалната мрежа имат 42 на сто от домакинствата. През миналата година компютри са ползвали 24,8 на сто от хората - със 7,3 на сто повече спрямо предходната година.

Българинът изяжда едва 4 кг риба годишно

Българинът изяжда средно по 4-4,2 кг риба годишно, което е твърде малко за страна с излаз на море. За сравнение в Германия средната консумация на риба е 16 кг годишно, а в Япония - 84 кг.

През 2007 година България ще получи 7-12 млн. евро от Европейския съюз като помощ за развитие на рибарството. Средствата са предназначени за помощи при временна забрана на улова на определени видове риба, за подобряване на безопасността на труда и хигиената на плавателните съдове, както и за преработка на рибни продукти. В българските магазини вече почти не се продава незаконно уловена риба. Собствениците на магазините осъзнаха, че нямат интерес да взимат риба без документи за произход, тъй като магазинът им може да бъде затворен, а разрешението им за дейност отнет.

Шарени кофи и глоби за разделния боклук

От юли София трябва да започне да събира разделно боклука си. За целта вероятно ще има и шарени кофи за боклук - сини за стъкло, зелени - за хартия, жълти - за пластмаса, и червени - за металите. Общината няма да плаща за новите контейнери.

Частниците ще взимат пари от таксата за опаковане на отпадъците. Пакетираният боклук ще се складира засега в „Кремиковци“.

Според Закона за управление на отпадъците гражданите, които не изхвърлят боклука си в правилния контейнер, ще бъдат глобявани от 100 до 500 лева, а за юридически лица и еднолични търговци санкцията е от 700 до 2000 лева.

Нови 82 лекарства стават безплатни за пациентите

Нови 82 лекарства ще се заплащат напълно или частично от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) от средата на тази година. Медикаментите за са лечение на сърдечно-съдови заболявания, хормонални и инфекциозни болести. Безплатен ще бъде нов продукт за лечение на деца, болни от бронхиална астма. Очаква се без пари да се отпуска и лекарство за диабетици, което миналата година не беше включено в списъка на здравната каса. Пациентите ще имат достъп до новите лекарства най-рано в средата на годината, когато се очаква да бъде подписан анекс към Националния рамков договор за 2005 г. В момента здравната каса заплаща напълно или частично 885 медикамента. За тази цел за 2005 г. са отпускнати 245 млн. лв.

Полицията и армията с най-висок рейтинг

Полицията е одобрявана от 56%, армията - от 44%, а правителството едва от 28%. Това сочат данните от последното проучване на държавния Национален център за изучаване на общественото мнение (НЦИОМ). Сред действащите политици най-висок е рейтингът на президента Георги Първанов - 84%, следван от премиера - 35%, и председателя на парламента - с 20% одобрение. 39% от анкетиранияте са категорични, че няма да гласуват. Ако изборите бяха сега, в 40-ото Народно събрание щяха да влязат само 4 партии - БСП с 22%, НДСВ - 16%, ОДС - 7%, и ДПС - 5%.

BOLGÁR HÍREK

A háztartások 15%-ban van számítógép

Kevesebb mint egy év alatt több mint a duplájára nőtt azon háztartások száma, amelyekben van számítógép. 2003 második negyedévében csak a háztartások 7,1%-a rendelkezett számítógéppel, 2004 első negyedévében viszont már 14,6%-uk. Tavaly a háztartások 9,6%-nak volt Internet-hozzáférése.

Csak évi 4 kg az egy főre jutó halfogyasztás Bulgáriában

Az évi 4 kg-os halfogyasztás nagyon kevés egy tengeri kijáráttal rendelkező országban. Németországban az emberek évi 16 kg halat esznek, Japánban pedig 84 kg-ot. 2007-ben Bulgária 7-12 millió Euro halászati támogatásra számít, amelyet a halászati tilalom idején nyújtandó segélyekre, a munkakörülmények javítására és a halfeldolgozásra kívának fordítani.

Szelektív hulladékgyűjtés: színes szemetek és büntetések

Júliusban Szófiában meg kell kezdődnie a szelektív hulladékgyűjtésnek. A hulladékkezelési törvény értelmében azok, akik nem a megfelelő konténerbe dobják ki a hulladékot, 100-500 leva közötti büntetésre számíthatnak, cégek esetében ez az összeg 700-2000 levára rúg.

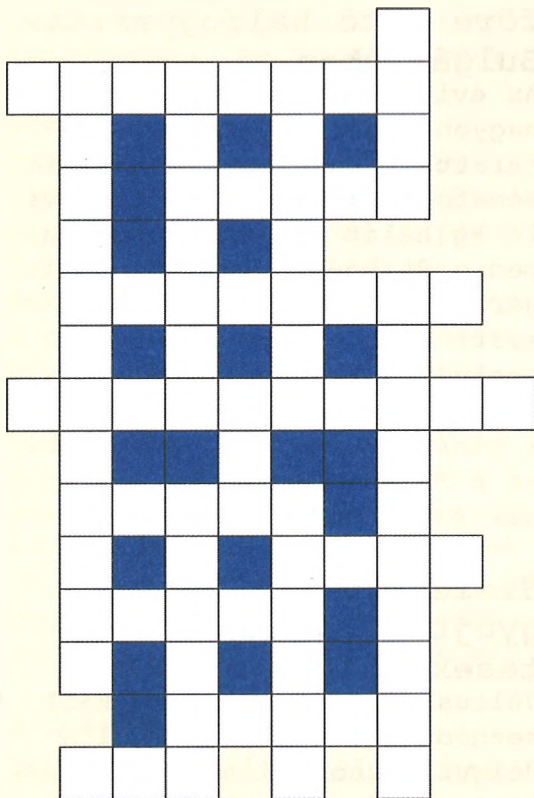
A rendőrségnek és a hadseregnek a legnagyobb a tekintélye

A legutóbbi közvélemény-kutatás szerint rendőrséget az emberek 56%-a, a hadsereget 44%-uk, a kormányt csak 28%-uk támogatja.

ЗА ВАС, ДЕЦА

Състави кръстословица от дадените думи:

ЕНЦИКЛОПЕДИЯ, ПАРИ,
ПЕПЕРУДА, ИНДИЯ,
КОСТИЛКА, ЦАР,
КОСТЕНУРКА, БУНТ, ОРЕХИ,
ОЧИ, ОБЯДВА, ЕЗЕРО, ЧОВЕК,
УБЕЖИЩЕ, ЕГОИСТИ,
ПОЛИЦЕЙСКИ, ЕЗДАЧИ

Подреди разбърканите букви и ще получиш имената на цветя.

ЕЛАЛ
КЧКОИЕ
ЮЗЮБМЛ
ЗРАО
НВЕНЕ
НИУАХРНЗ

Свържи думите

ЯНТРА
ПЛОВДИВ
СРЕБЪРНА
СРЕДИЗЕМНО
ЧЕХИЯ
АЗИЯ
ПИРИН
ТРАКИЯ
МУСАЛА
БЕЛГРАД

континент
низина
столица
река
планина
море
град
езеро
държава
врѣх

ПЪЗЕЛ

В този пъзел са скрити имената на някои професии. В колонката долу са изброени характерни предмети, които всеки от специалистите ползва. Огради думите и ги подреди срещу съответния предмет.

бюро
топка
помпа
тебешир
ножица
гега
поднос
тухла
шишета
спринцовка
трамвай
сатър

ФРИЗЪОР
УСУИФВШ
ТЕЧДДЧО
БРИАИАФ
ОВТРРРЬ
ЛИЕМЕБО
ИТЛЕКАР
СЪБСТРФ
ТОРАОМУ
СРМРАХ
ВАТМАНЛ

Празник

На първи юни всички знаят, че празник имате, деца!
Затуй по-весело трамваят хвърчи с крила от знаменца.

Летете волно и свободно, тѣй както птицата хвърчи, звездички от небето родно понесли в своите очи.

Отивате задружни, силни към други по-велики дни на мир и на блага обилни, на радост и на добрини!

Александър Муратов

Знаем ли кои цветя можем да сложим в една ваза?

• Белите и жълтите нарциси и зюмбюлите отделят във водата слюзест секрет, чиито токсини нарушават обмяната на веществата на другите цветя и в резултат на това лалетата, анемониите и карамфилите вехнат. Ако искате да ги съберете в обща ваза, трябва да ги държите най-напред 24 часа във вода, за да изпуснат в нея токсичните вещества.

• Момините сълзи отделят токсичния конваларин, отровен дори за човека. Букетът от момини сълзи не понася ничия компания във вазата

• Коледните звезди и маковете изпускат през дръжката си млечен секрет, който предизвиква бързото повяхване не само на другите цветя, но и на самите тях. Затова след като се отрежат, те се потапят в гореща вода или се държат за миг над пламък, за да се загворят дръжките им.

• Синчецът произвежда много етилен и от него другите цветя, а и той самият вехнат бързо. Това може частично да се предотврати, ако във водата се сипе лъжичка захар.

• Резедата има много хубав аромат, чиито функции са да привлича насекомите, но във вазата етеричните ѝ масла сигнализират на другите цветя да прекратят цъфтежа.

• Герберите имат по дръжките си нежни власинки, които във водата бързо загиват, което води до размножаване на бактерии, които атакуват и други цветя. При смяна на водата дръжките на герберите трябва да бъдат подържани под струя гореща вода, за да се прекрати размножаването на бактериите.

Ето и няколко по-обща съвета:

• Комбинирайте само растения, които се чувстват добре при еднакви условия. Например люлякът и розите обичат да са дълбоко във вода.

• Пререждайте цветята във вазата всеки ден, отстранявайки прецъфтелите растения.

• Не поставяйте букетите близо до плодове. Зрелите плодове също отделят етилен, който вреди на цветята и те повяхват по-бързо.

Кои витамини ви липсват?

• Ако често настивате, сигурно приемате недостатъчно витамин А и В1.

• При пъпки и червени петна по лицето, запасете се с витамин В и А.

• Дерматитите ще изчезнат, ако поемате повече витамин В2, В3, В6, и Н.

• При екземе се нуждаете от витамини А и от група В.

• При бавно зарастващи рани или счупвания – пийте витамин К, С, Д.

• При запек се препоръчват витамини от група В.

• Пърхотът често напада хората, на които не им достигат витамините В6, В12, F и селен.

Ако косите ви каят, можете да ги укрепите с витамините С, Н и от групата на В и фолиева киселина. Ако косите ви се чупят – отново група В и F

• Ако дълго време носите синините от ударено, липсват ви витамини С и Р.

• Честото виене на свят и шумът в ушите показват липса на витамини В3, Е, на калий и манган.

• Неприятният дъх понякога се дължи на дефицита на витамин В3.

За да не претоварвате стомаха си, добре е да знаете по колко време се задържат в

ЗА ДОМАКИНЯТА

него различните видове храни.

• 30 минути: мед алкохол, гроздова захар

• 30 минути-1 час: чай, минерална вода, неподсладено кафе, айран

• 1-2 часа: мляко, какао, захар, топено сирене с ниска масленост, бял хляб, варен ориз, картофено пюре, компот

• 2-3 часа: варени картофи, спанак, банани

• 3-4 часа: пгиче месо, телешко месо, шунка, бифтек, сурови плодове, печени картофи, зелена салата

• 4-5 часа: печено месо, грах, пушена риба, бобови култури

• до 6 часа: салата от краставица, риба тон в масло, тлъсто свинско печено месо, пушена пъстърва, гъби, тестени изделия

• до 8 часа: печено гъше месо, зеле, сардина в масло, колбаси.

Печени картофи с коприва

Продукти: 1200-1300 г картофи, 3 яйца, 2 кафени чашки олио, 1 и 1/2 чаша мляко, сол, черен пипер, 1 кг коприва.

Сварете, обелете и настържете картофите на едро ренде. Почистете, измийте, нарежете и задушете копривата с 1 чашка олио. Наредете половината от картофите в предварително намазана тавичка. Върху тях разстелете копривата, а отгоре разстелете останалите картофи. Полейте с 1 чашка олио. Разбийте млякото с яйцата, посолете на вкус и залейте картофите. Печете в предварително загрята фурна до златисто.

Sült burgonya csalánnal

Hozzávalók: 1,2-1,3 kg burgonya, 3 tojás, 2 kávéscsésze olaj, 1 1/2 pohár tej, só, pirospaprika, 1 kg csalán

A burgonyát mrgfőzzük, meghámozzuk és lereszeljük. A csalánt megtisztítjuk, megmossuk, felaprítjuk és 1 csésze olajon megpároljuk. A burgonya felét egy kiolajozott tepsibe teszszük, a csalánt a tetjére terítjük, majd a maradék burgonyával befedjük. 1 csésze olajjal meglocsoljuk, a tejet a tojással és sóval elkeverjük, ráöntjük, majd megsütjük.

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-6560
Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4210
Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4211
Посолство на Република България Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1063 Budapest, Andrásy út 115, tel.: 322-0836, 322-0824
Български православен храм „Св. св. Кирил и Методий“
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15, tel.: 215-0039
Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet
1063 Budapest, Andrásy út 14, tel.: 269-4246
Българо-унгарско средно езиково училище „Христо Ботев“
Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44, tel.: 474-0536, 474-0537
Ресторант „Царевец“ Carevec Étterem
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1797
Хотел „Рила“ Hotel Rila
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1621

С ГРУП до България

- всеки вторник, сряда, петък и събота
от Будапеща за София в 17.00 от автогара Неплигет
- всеки понеделник, вторник, четвъртък и петък
от София за Будапеща в 16.30
от новата автогара при Централна гара
- билети се продават в Българския културен институт
и в касите на ВОЛАНБУС в цялата страна

GROUP autóbuszjárat Bulgáriába

- minden kedden, szerdán, pénteken és szombaton
Budapestről Szófiába
17.00 órakor a népligeti autóbusz-pályaudvarról
- minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken
Szófiából Budapestre 16.30-kor a Központi Pályaudvar
előtti új autóbusz-pályaudvarról
- jegyek kaphatók a Bolgár Kulturális Intézetben
és a VOLÁNBUSZ jegypénztáráiban

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всяка сряда от 21.30 часа

Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.
За Будапеща: по програма "Кошут" на средни вълни 873 клхц; Дебрецен – 91,4 мгхц; Мишколц – 1116 клхц;
Печ – 873 клхц, 101,7 мгхц.

Гледайте предаването „Рондо“ на Унгарската телевизия

всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа (повторение: събота по М2 от 12.00 часа)

Български вести, май 2005 г.

Издание на Българското републиканско самоуправление
1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция: Андреа Генат (главен редактор), Моника Тютюнкова, Светла Кьосева

Отговорен издател: Данчо Мусев

Цена 50 форинта

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария и
на Българските самоуправления в IV, V, VI, XIII, XV, XVIII и XXI район на Будапеща

Bolgár Hírek, 2005. május

A Bolgár Országos Önkormányzat kiadványa

1093 Budapest, Lónyay u. 41

Szerkesztőbizottság: Genát Andrea (főszerkesztő), Kjoszeva Svetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó: Muszev Dancso

Ára: 50 Ft

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, a IV., az V., a VI., a XIII., a XV.,
a XVIII. és a XXI. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

Globe Print Nyomda